



Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 125/12
Luxemburg, 4 octombrie 2012

Hotărârea în cauza C-321/11
Germán Rodríguez Cachafeiro, María de los Reyes Martínez-Reboredo
Varela-Villamor/Iberia, Líneas Aéreas de España SA

Pasagerii zborurilor alcătuite din segmente succesive trebuie despăgubiți pentru refuzul la îmbarcare datorat unei întârzieri a primului zbor, imputabilă transportatorului

Despăgubirea pentru refuzul la îmbarcare vizează nu numai situațiile de suprezervare, ci și pe cele aflate în legătură cu alte motive, în special cu motive operaționale

Regulamentul privind compensarea și asistența pasagerilor¹ acordă anumite drepturi pasagerilor zborurilor care pleacă dintr-un stat membru sau care au destinația într-un astfel de stat. Regulamentul definește „refuzul la îmbarcare” drept refuzul unui transportator aerian de a transporta pasageri, împotriva voinței acestora, deși aceștia s-au prezentat pentru îmbarcare la timp și cu o rezervare confirmată. Totuși, regulamentul prevede cazuri în care un astfel de refuz poate fi justificat de transportator. În afară de aceste cazuri, pasagerii au dreptul la o indemnizație imediată, la rambursarea prețului biletului sau la redirectionare spre destinația finală, precum și un drept la deservire pe perioada de așteptare a următorului zbor.

Domnul Rodríguez Cachafeiro și doamna Martínez-Reboredo Varela-Villamor au cumpărat fiecare de la compania aeriană Iberia un bilet de avion pe ruta La Coruña (Spania) – Santo Domingo. Acest bilet cuprindea două zboruri, respectiv zborul La Coruña-Madrid și zborul Madrid-Santo Domingo. Și-au înregistrat bagajele direct pentru destinația finală la ghișeul check-in Iberia din aeroportul din La Coruña, de unde au primit tichetele de îmbarcare corespunzătoare celor două zboruri succesive.

Primul zbor a avut o întârziere de o oră și 25 de minute. Prevăzând că această întârziere va duce la pierderea de către cei doi pasageri a zborului următor din Madrid, Iberia le-a anulat tichetele de îmbarcare pentru cel de al doilea zbor. În pofida acestei întârzieri, atunci când au ajuns la Madrid, cei doi pasageri s-au prezentat la poarta de îmbarcare în momentul în care compania efectua ultimul apel al pasagerilor, dar personalul Iberia nu le-a permis îmbarcarea pentru motivul că tichetele de îmbarcare le-au fost anulate și că locurile lor au fost atribuite altor pasageri. Ei au așteptat ziua următoare pentru a ajunge la Santo Domingo cu un alt zbor și au ajuns la destinația finală cu 27 de ore întârziere.

Considerând că compania Iberia le-a refuzat îmbarcarea fără motiv valabil, cei doi pasageri au sesizat instanțele spaniole, solicitând obligarea companiei aeriene la plata despăgubirii de 600 de euro pentru fiecare dintre ei, în conformitate cu prevederile regulamentului privind zborurile extracomunitare de peste 3 500 de kilometri. În cadrul procedurii, Iberia a arătat că această situație nu reprezenta un refuz la îmbarcare, ci o pierdere a zborului de legătură – care nu dă dreptul la despăgubire –, în măsura în care decizia de refuz la îmbarcare nu era imputabilă unei suprezervări, ci întârzierii zborului anterior.

¹ Regulamentul (CE) nr. 261/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 februarie 2004 de stabilire a unor norme comune în materie de compensare și de asistență a pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și a anulării sau a întârzierii prelungite a zborurilor și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 295/91 (JO L 46, p. 1, Ediție specială, 07/vol. 12, p. 218).

În aceste împrejurări, instanța națională a solicitat Curții să stabilească dacă noțiunea „refuz la îmbarcare” vizează exclusiv situațiile în care zborurile au făcut obiectul unei supraz rezervări inițiale sau dacă această noțiune poate fi extinsă la alte situații.

În hotărârea sa de astăzi, Curtea consideră că **noțiunea „refuz la îmbarcare” vizează situații de supraz rezervare, dar și situații aflate în legătură cu alte motive, în special cu motive operaționale.**

Această interpretare decurge nu numai din cuprinsul regulamentului, ci și din obiectivul pe care acesta îl urmărește, respectiv asigurarea unui înalt nivel de protecție a pasagerilor. Astfel, în scopul de reducere a numărului prea mare de pasageri cărora li se refuza îmbarcarea împotriva voinței lor, legiuitorul Uniunii a introdus în 2004 o nouă reglementare care conferea un sens mai larg noțiunii „refuz la îmbarcare”, vizând totalitatea ipotezelor în care un transportator aerian refuză să transporte un pasager. În consecință, limitarea noțiunii „refuz la îmbarcare” numai la cazurile de supraz rezervare ar avea în practică efectul de a diminua semnificativ protecția acordată pasagerilor, excluzându-i de la orice protecție, chiar dacă se află într-o situație care, precum supraz rezervarea, nu le este imputabilă – ceea ce ar fi contrar obiectivului legiuitorului.

Pe de altă parte, regulamentul prevede cazurile în care există motive temeinice pentru refuzul la îmbarcare, cum ar fi starea sănătății, cerințele de siguranță sau securitate sau documentele de călătorie necorespunzătoare. Or, Curtea consideră că un refuz la îmbarcare precum în speță nu poate fi asimilat unor astfel de motive, întrucât motivul de refuz nu este imputabil pasagerului. În schimb, oricare ar fi situația, acest refuz ar fi imputabil transportatorului. Astfel, fie se află la originea întârzierii primului zbor pe care îl operează chiar el, fie a considerat în mod nejustificat că pasagerii respectivi nu vor fi în măsură să se prezinte la timp la îmbarcarea pentru zborul următor, fie a vândut bilete pentru zboruri succesive pentru care timpul disponibil pentru transfer era insuficient. Astfel, Curtea consideră că un operator de transport aerian nu poate extinde semnificativ ipotezele în care ar avea dreptul de a refuza în mod justificat îmbarcarea unui pasager – ceea ce ar contraveni obiectivului urmărit prin regulament. În consecință, refuzurile la îmbarcare legate de motive operaționale sunt refuzuri nejustificate care fac posibilă invocarea drepturilor conferite de regulament.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Instanța națională are obligația de a soluționa cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708

Imagini de la pronunțarea hotărârii sunt disponibile pe [„Europe by Satellite”](#) ☎ (+32) 2 2964106